

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 21 Mayıs 2025

Sayı : 11506

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

28431

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ncı ve 99 uncu maddeleri gereğince **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Gülcan KIŞ

Mersin Milletvekili

Avrupa Birliği (AB) 2024 yılı verilerine göre, Türkiye 27 AB üye ülkesinin toplamda en fazla atık gönderdiği ülke olma konumunu sürdürmektedir. Bu yıl AB-27 ülkelerinden Türkiye'ye sevk edilen atık miktarı 12,3 milyon tona ulaşmış, bir önceki yılın da üzerine çıkmıştır. Bu atıkların önemli bir kısmını hurda metal (10,7 milyon ton), plastik atıklar (425 bin ton), kağıt, karton, tekstil, cam, organik malzeme ve işlenemeyen karma atıklar oluşturmaktadır.

Türkiye'de geri dönüşüm kapasitesinin yetersizliğine, ithal atıkların kontrolsüz depolandığına, hatta bazı atıkların çöp olarak yakıldığına ve çevreye bırakıldığına ilişkin ciddi iddialar gündeme gelmektedir.

Avrupa Birliği, Nisan 2024'te yayımladığı "Atık Sevkiyatı Tüzüğü" ile bu alana ciddi sınırlamalar getirmiştir. 2026'dan itibaren plastik atık, 2027'den itibaren de diğer atık türlerinin, atık ithal eden ülkelerin geri dönüşüm kapasitesi ve çevresel performansı dikkate alınarak ihracatına sınırlamalar getirilecektir. Türkiye'nin bu kriterlere ne ölçüde uyduğu ise kamuoyunda belirsizdir.

Bu bağlamda:

1. 2024 yılında Türkiye'nin AB-27 ülkelerinden ithal ettiği toplam atık miktarı ve bu atıkların tür bazında dağılımı nedir?

2. Türkiye'nin AB dışı ülkelerden ithal ettiği atık miktarı ne kadardır? Bu ithalatın çevresel denetimi nasıl sağlanmaktadır?
3. Türkiye'de mevcut geri dönüşüm kapasitesi bu atıkları işleyebilecek düzeyde midir? Bakanlığınızın bu konuda hazırladığı güncel bir kapasite raporu var mıdır?
4. İthal edilen atıkların ne kadarı geri dönüştürülmekte, ne kadarı yakılmakta veya bertaraf edilmektedir? Bu süreçlerden kaynaklanan emisyon ve sağlık riskleri ölçülmekte midir?
5. Atık ithalatının, Türkiye'deki yerli atık toplama ve geri dönüşüm sistemini olumsuz etkilediği yönündeki iddialara karşı Bakanlığınızın yaklaşımı nedir?
6. Geri dönüşüm adı altında gelen ancak fiilen yakılan veya doğaya bırakılan atıklar konusunda son 5 yılda yapılan denetimlerin sonuçları nelerdir? Kaç tesise ceza uygulanmıştır?
7. AB'nin Atık Sevkiyatı Tüzüğü çerçevesinde 2026 ve 2027'de yürürlüğe girecek düzenlemelere Türkiye'nin uyumu için nasıl bir hazırlık yapılmaktadır?